

NEWSLETTER 4/2021

V najnovšom vydaní Newslettera Vám prinášame nasledujúce témy:

1. Zmeny v daňovom poriadku od 1.1.2022.....	1
2. Novela zákona o dani z pridanej hodnoty.....	1
3. Novela zákona o dani z príjmov.....	2
4. Novela zákona o účtovníctve a jej prínos pre digitalizáciu účtovníctva	3
5. Stravovanie zamestnancov od 1.1.2022.....	4
6. E-faktúra.....	4
7. Finančná správa mení spôsob komunikácie.....	5
8. Povinné oznámenia bankového účtu.....	5
9. Akčný plán pre rozvoj rodinných podnikov.....	6
10. Globálna dohoda o zdaňovaní právnických osôb.....	6

1. Zmeny v daňovom poriadku od 1.1.2022

V Zbierke zákonov SR bola zverejnená novela zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok), o ktorej sme podrobnejšie písali v predchádzajúcich vydaniach nášho Newslettera.

Nižšie uvádzame stručný prehľad najvýznamnejších zmien, ktoré novela prináša:

- Zrušenie povinnosti správcu dane vydávať osvedčenia o registrácii.
- Zavedenie hodnotenia daňových subjektov tzv. Index daňovej spoľahlivosti. Daňovému subjektu, ktorý bude vyhodnotený ako vysoko spoľahlivý, budú poskytnuté daňové benefity. Kritériá pre určenie indexu daňovej spoľahlivosti majú byť stanovené na základe vyhlášky MF SR, ku ktorej však stále prebieha pripomienkové konanie. Avšak ani na základe zverejnenej vyhlášky do dnešného dňa nie sú jasne vymedzené jednotlivé kritériá, na základe ktorých bude daňovník pre účely indexu daňovej spoľahlivosti posudzovaný, rovnako nie sú stanovené váhy jednotlivých kritérií či spôsob, ako bude stanovený konečný stupeň spoľahlivosti daňovníka.
- Zavedenie inštitútu vylúčenia fyzickej osoby. Správca dane bude môcť rozhodnúť o vylúčení fyzickej osoby, ktorá vážnym spôsobom porušuje svoje daňové povinnosti. Na základe vylúčenia nebude môcť takáto fyzická osoba na tri roky vykonávať funkciu štatutára, člena štatutárneho orgánu alebo člena dozorného orgánu v obchodnej spoločnosti alebo družstve.
- Zníženie poplatku za záväzné stanoviská.

2. Novela zákona o dani z pridanej hodnoty

Novela daňového poriadku zverejnená v Zbierke zákonov SR zahŕňa ustanovenia, na základe ktorých bol

novelizovaný aj zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty. O plánovaných zmenách sme Vás už informovali v predchádzajúcich vydaniach nášho Newslettera.

Nižšie uvádzame najvýznamnejšie prijaté zmeny:

- Zavedenie povinnosti platiteľa dane oznámiť bankové účty Finančnému riaditeľstvu SR.
- Zavedenie ručenia za daň v prípadoch, ak platiteľ dane, ktorý bude príjemcom zdaniteľného plnenia v tuzemsku od iného platiteľa, bude mať vedomosť, že časť alebo celá daň nebude dodávateľom zaplatená a protihodnota za plnenia bola zaplatená na bankový účet dodávateľa, ktorý nebol zverejnený v zozname bankových účtov.
- Zavedenie nového spôsobu úhrady dane z dodania tovaru alebo služby na osobný účet daňovníka vedený správcom dane s cieľom vyhnúť sa potenciálnemu uplatneniu ručenia za daň odberateľom.

3. Novela zákona o dani z príjmov

Dňa 8.11.2021 bola prezidentkou SR schválená novela zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2

Hlavnými zmenami, ktoré novela s účinnosťou od 1.1.2022 prináša, sú:

- Zníženie superodpočtu na výskum a vývoj z aktuálnych 200 % na 100 %.
- Zavedenie možnosti odpočtu výdavkov (nákladov) na investície. Daňovník si môže odpočítať od základu dane stanovené percento (15 % až 55 %) daňového odpisu majetku. Výška odpočtu závisí od plánovanej výšky percenta preinvestovania priemernej hodnoty investícií a od hodnoty preinvestovania tejto plánovanej priemernej hodnoty investícií ustanovených v investičnom pláne. Takéto odpočítanie môže byť uplatnené len pri majetku využitom do nového výrobného alebo logistického systému a ktorý je špecificky uvedený v prílohe č. 3 novely zákona. Pre uplatnenie si odpočtu na výdavky a investície musí daňovník splniť rôzne zákonné podmienky, ako napríklad: vypracovanie investičného plánu, majetok použitý na investíciu nemôže byť obstaraný z verejných financií alebo nemôže byť uplatňovaný superodpočet na výskum a vývoj. Nárok na takýto odpočet zaniká a daňovník je povinný vrátiť úsporu dane napr. pri zrušení daňovníka bez alebo s likvidáciou, ak je daňovník v reštrukturalizácii alebo konkurze alebo ak daňovník iným spôsobom vyradil majetok počas doby odpisovania.
- Zrovnoprávnenie zdaňovanie gastrolístkov a finančného príspevku na stravovanie. Oba typy budú oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb len do výšky 55 % sumy stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín, čiže v súčasnosti do výšky 2,81 EUR. V tomto prípade dochádza k zmene pri zdanení gastrolístkov, ktoré boli doteraz pre zamestnanca oslobodené v plnej výške.

4. Novela zákona o účtovníctve a jej prínos pre digitalizáciu účtovníctva

Prezidentka Slovenskej republiky dňa 18. novembra 2021 podpísala zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve s účinnosťou od 1. januára 2022. Novela zákona o účtovníctve, o ktorej sme Vás už informovali v predchádzajúcom vydaní nášho Newslettera, prinesie hlavne zmeny v oblasti elektronizácie a digitalizácie účtovníctva, čo má za cieľ znížiť administratívnu záťaž pri vedení účtovníctva podnikateľov.

Uvedené zmeny sú obsiahnuté predovšetkým v nasledujúcich novinkách:

- Novela zákona upresňuje definíciu elektronického, ako aj listinného účtovného záznamu. Rovnako definuje požiadavky na účtovný záznam, a to vierohodnosť pôvodu, neporušenosť obsahu a čitateľnosť účtovného záznamu.
- Novela ustanovuje možnosť transformácie účtovného záznamu z papierovej formy na elektronickú alebo opačne. Účtovná jednotka má možnosť vykonať túto transformáciu účtovného záznamu len raz a s presne zhodným obsahom.
- Zákon umožňuje skenovať účtovné dokumenty bez použitia zaručenej konverzie, čím sa výrazne uľahčí elektronická archivácia účtovných dokumentov. Určený spôsob uchovávania účtovných dokumentov, v papierovej alebo elektronickej podobe, si účtovná jednotka sama zvolí v internom predpise a môže ho uplatniť aj na účtovnú dokumentáciu, ktorá vznikla pred účinnosťou novely zákona.
- Vlastnoručný podpis osoby zodpovednej za uskutočnenie účtovného prípadu môže byť nahradený akýmkoľvek preukázateľným elektronickým podpisom, elektronickou výmenou údajov alebo vnútorným kontrolným systémom. Zároveň sa v rámci povinných náležitostí účtovného záznamu upúšťa od označovania účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje a podpisu osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie. Pričom označenie účtov, na ktorých sú účtovné prípady účtované, musí byť prístupné v softvéri na vedenie účtovníctva.
- Všetky účtovné dokumenty, čiže účtovné závierky, správy audítorov, výročné správy a oznámenia o schválení účtovnej závierky, budú do registra účtovných závierok ukladané výlučne v elektronickej podobe.

3

Autori novely prihliadajú na súčasný stav a na to, že uchovávanie množstva listinných dokumentov je náročné a teda digitalizácia účtovníctva je nevyhnutnou súčasťou moderného podnikania. Prijaté zmeny pomôžu nie len podnikateľom, účtovníkom, ale aj kontrolným inštitúciám, zároveň však so sebou nesú potrebu zvyšovania kvality softvérov používaných v súvislosti s vedením účtovníctva.

Spolu s témou digitalizácie novela zákona o účtovníctve okrem iných mení a dopĺňa aj nasledujúce oblasti:

- rozšírenie osobnej pôsobnosti zákona o iné osoby ako sú účtovné jednotky
- ustanovenie obsahu výročnej správy pre neziskové účtovné jednotky
- rozšírenie verejnej časti registra účtovných závierok o ďalšie právne formy právnických osôb
- upresnenie pojmov používaných na účely posúdenia či je spoločnosť v kríze
- dolné hranice pokút za správne delikty podľa zákona o účtovníctve

5. Stravovanie zamestnancov od 1.1.2022

Od 1.1.2022 bude pri každej forme plnenia povinnosti zamestnávateľa zabezpečovať stravovanie zamestnancom (aj v prípade nepeňažných plnení, t.j. stravnej poukážky) od dane oslobodená len limitovaná suma (ak by sa stravné nezvýšilo, tak suma 2,81 EUR); oslobodená bude aj časť poskytovaná ako príspevok zo sociálneho fondu.

Dobrovoľne poskytnutá časť príspevku (aj pri nepeňažnom plnení, t.j. aj pri stravovacej poukážke) nad rámec povinnosti zamestnávateľa bude predstavovať zdaniteľný príjem zamestnanca (tiež bude podliehať odvodom na ZP a SP). V tomto prípade dochádza teda k výraznej zmene pri zdanení gastrolístkov, ktoré boli doteraz pre zamestnanca oslobodené v plnej výške.

Zamestnávateľom sa neumožnilo poskytovať stravovacie poukážky a finančný príspevok pozadu. Zamestnávateľ by mal tak spraviť najneskôr posledný deň aktuálneho kalendárneho mesiaca na bezprostredne nasledujúci kalendárny mesiac tak, aby ich mal zamestnanec k dispozícii najneskôr k 1. dňu príslušného mesiaca, na ktorý sú poskytované.

6. E-faktúra

V najbližších dňoch sa očakáva začiatok medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona o faktúre a zasielaní údajov do systému e-faktúra. Nový zákon má zaviesť povinnosť priebežne zasielať štruktúrované údaje z vyhotovených a prijatých faktúr finančnej správe v reálnom čase. Účinnosť zákona je navrhovaná od roku 2023.

Cieľom tohto zákona je skoršie doručenie údajov o zdaniteľných príjmoch finančnej správe, ktorá následne bude môcť presnejšie a včasne vykonať daňovú kontrolu. Takýmto spôsobom sa vláda SR snaží zabrániť daňovým únikom v oblasti DPH a dane z príjmov.

Od 1.1.2023 má byť zavedená povinnosť pre všetkých podnikateľov (aj živnostníkov) zasielať údaje z faktúr finančnej správe, ak príjmy za nimi fakturované tovary a služby sú predmetom dane z príjmov alebo DPH. Všetky údaje budú musieť byť odoslané finančnej správe prostredníctvom systému e-faktúra ešte pred odoslaním faktúry odberateľovi. Rozsah zasielaných údajov sa môže v jednotlivých prípadoch líšiť, avšak vo všeobecnosti pôjde o údaje o dodávateľovi, odberateľovi, údaje o faktúre a údaje o zdaniteľnom obchode.

Odberatelia majú byť zase povinný oznámiť finančnej správe prijatie faktúry v prípade, ak si budú uplatňovať právo na odpočítanie DPH alebo daňový výdavok na dani z príjmov. Táto povinnosť musí byť splnená pred uplatnením uvedeného práva.

7. Finančná správa mení spôsob komunikácie

Finančná správa (ďalej len „FS“) bude od 1.1.2022 doručovať daňovým subjektom dokumenty elektronicky. Elektronická komunikácia sa bude (s výnimkami) realizovať prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS) – slovensko.sk.

Elektronické úradné dokumenty (EÚD) bude FS odosielať:

- do elektronických schránok na ÚPVS - v prípade, ak subjekt nemá na ÚPVS aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie, bude mu doručený rovnopis dokumentu v papierovej podobe prostredníctvom Slovenskej pošty;
- do schránky subjektu na portáli FS – tento spôsob budú môcť využívať len zahraničné osoby, ktoré nemajú zriadenú elektronickú schránku na ÚPVS;
- formou neelektronického rovnopisu, ktorého súčasťou bude aj doložka o autorizácii prostredníctvom poskytovateľa poštových služieb alebo osobne priamo z FS - v prípade, ak subjekt nemá zriadenú schránku na ÚPVS ani FS alebo túto schránku nie je možné identifikovať.

Ak má daňový subjekt zástupcu, bude sa elektronický dokument automaticky doručovať do schránky zástupcu na ÚPVS.

V zmysle správy daní sa elektronický **dokument považuje za doručený daňovému subjektu v deň, keď adresát potvrdí notifikáciu o doručení alebo posledný deň 15-dňovej úložnej lehoty.**

5

Po spustení obojsmernej elektronickej komunikácie bude mať daňový subjekt na portáli FS sprístupnený spis daňového subjektu v elektronickej podobe (tzv. eSpis). V eSpise sa budú nachádzať dokumenty týkajúce sa daňových povinností daňového subjektu. Daňový subjekt tu nájde všetky dokumenty, ktoré doručil FS elektronicky od 1.1.2014 (s výnimkou účtovných závierok), taktiež dokumenty, ktoré bude FS od 1.1.2022 prijímať v papierovej podobe, a rovnako tie, ktoré bude FS zasielať daňovému subjektu elektronicky. Obsah elektronického dokumentu odoslaného FS sa adresátovi v jeho eSpise na portáli FS sprístupní až po jeho prijatí, resp. až po uplynutí 15-dňovej úložnej lehoty.

FS taktiež od 12.12.2021 ukončí duálne doručovanie elektronických úradných dokumentov za oblasť spotrebných daní a od 13.12.2021 bude doručovať dokumenty daňovým subjektom výlučne do ich elektronickej schránky na ÚPVS. Výnimku budú mať zahraničné osoby, ak nebudú mať zriadenú schránku na ÚPVS, a budú ju mať zriadenú na portáli FS. V takomto prípade budú orgány FS doručovať dokumenty do elektronickej schránky na portáli FS.

8. Povinné oznámenia bankového účtu

Ministerstvo financií SR opätovne zaviedlo povinné oznamovanie bankových účtov, a to pre všetkých platiteľov DPH. Pri registrácii je platiteľ povinný oznámiť všetky svoje tuzemské a zahraničné bankové účty, ktoré

využíva na svoju podnikateľskú činnosť, ktorá je predmetom DPH na Slovensku. Platitelia, ktorí sa registrovali v minulosti, sú povinní finančnej správe oznámiť svoje bankové účty, ktoré používajú na svoju podnikateľskú činnosť, ktorá je predmetom DPH na Slovensku, **do 30.11.2021**.

Finančná správa následne vytvorí zoznam bankových účtov platiteľov DPH, ktorý zverejní na svojom webovom portáli. Tento zoznam bude pravidelne aktualizovať.

9. Akčný plán pre rozvoj rodinných podnikov

Ministerstvo hospodárstva SR („MH SR“) predstavilo návrh akčného plánu pre rozvoj rodinných podnikov na Slovensku s cieľom vytvoriť priaznivejšie podmienky pre efektívny rozvoj rodinného podnikania prostredníctvom 10 navrhovaných opatrení.

V návrhu akčného plánu sa uvažuje aj o zmenách v daňovej oblasti. Prebiehajúcu generačnú výmenu (odovzdávanie rodinných firiem) by mohlo podporiť oslobodením príjmu z predaja majetku vo vlastníctve fyzickej osoby – podnikateľa na priamych rodinných príslušníkov. Administratívne zjednodušenie by mohlo priniesť ustanovenie výnimky z pravidiel transferového oceňovania vo vzťahu k tuzemským kontrolovaným transakciám medzi rodinnými príslušníkmi, prípadne na tuzemské kontrolované transakcie nižšej hodnoty (napr. do 10 000 EUR).

Navrhovaný akčný plán považuje odborná verejnosť za nedostatočný, najmä čo sa týka špecifikácie opatrení v daňovej oblasti rodinných podnikov, čo znemožňuje odhadnúť využiteľnosť návrhov v praxi. Tieto opatrenia sú predmetom odbornej diskusie a podľa MH SR môžu byť implementované buď v rámci komplexnejšieho zlepšenia daňového systému, alebo ako súčasť ďalších balíčkov na zníženie administratívnej záťaže.

10. Globálna dohoda o zdaňovaní právnických osôb

8.10.2021 schválilo 136 zo 140 krajín OECD globálnu dohodu, ktorá má zamedziť vyhýbaniu sa daňových povinností presunom ziskov spoločností do krajín s nízkym daňovým zaťažením.

Dohoda má zabezpečiť, aby veľké nadnárodné spoločnosti odvádzali dane v krajinách, v ktorých skutočne vykonávajú svoju podnikateľskú činnosť. Dohoda je postavená na dvoch pilieroch.

Prvý pilier sa týka zdanenia najväčších nadnárodných spoločností, ktoré dosahujú aspoň 10 % ziskovosť a ročný obrat nad 20 miliárd EUR (v roku 2030 môže hranica klesnúť na 10 miliárd). Tieto firmy budú musieť zdaňiť 25 % zo zisku nad hranicou 10 % ziskovosti v krajinách, kde skutočne došlo k dosiahnutiu ich príjmov, t.j. v krajinách, kde predali produkty alebo poskytli služby.

Druhý pilier zavádza globálnu minimálnu sadzbu dane z príjmu právnických osôb stanovenú na úrovni 15 %. Minimálna daňová sadzba sa bude vzťahovať na nadnárodné spoločnosti s príjmami nad 750 miliónov EUR. V prípade, ak koncernové spoločnosti budú zdaňovať zisky v krajine s nižšou efektívnou sadzbou zdanenia ako 15 %, nadnárodné spoločnosti budú musieť doplatiť dodatočnú daň v krajine sídla materského subjektu.

Účinnosť dohody je navrhovaná od roku 2023 a je ešte potrebné ju pretaviť do právneho rámca. Hoci je časový rámec na implementáciu dohody do národnej legislatívy príliš krátky, motivácia všetkých dotknutých štátov na zavedenie týchto pravidiel je veľmi veľká.

Tento Newsletter je produktom TPA.
S pozdravom,

Váš TPA tím.

Kontakt:

TPA Slovensko
Blumental Offices II
Nám. Mateja Korvína 1
811 07 Bratislava

TPA Slovensko
Letná 27
040 01 Košice

Tel.: +421 (02) 57 351 111

www.tpa-group.sk
www.tpa-group.com

Ak si želáte dostávať pravidelné informácie, prihláste sa k odoberaniu Newslettera na našej webovej stránke.

IMPRESSUM Informácie obsiahnuté v tomto dokumente slúžia iba na všeobecné informačné účely. Ak sa rozhodnete použiť ich v praxi, odporúčame tak urobiť až na základe odbornej konzultácie v rámci ktorej je možné posúdiť všetky aspekty konkrétneho prípadu. Tento dokument nenahrádza odborné poradenstvo, a preto TPA nemôže niesť zodpovednosť za prípadné škody vzniknuté v dôsledku použitia tu uvedených informácií.

Copyright © 2020 TPA, Blumental Offices II, Nám. Mateja Korvína 1, 811 07, Bratislava

Všetky práva vyhradené.